

Psykonetin erikoispsykologikoulutus

Sosiaalityön kevätseminaarissa

11.5.2015

Erikoispsykologikoulutus Suomessa tällä hetkellä

- Psykologian maisterin tutkinnon pohjalta suoritettava ammatillisesti painottunut tieteellinen jatkokoulutus, joka johtaa psykologian lisensiaatin tutkintoon jollakin psykologian viidestä erikoisalasta
 - Kehitys- ja kasvatopsykologia
 - Neuropsykologia
 - Psykoterapia
 - Terveyspsykologia
 - Työ- ja organisaatiopsykologia

Erikoispsykologikoulutuksen toteuttaminen

- Organisoijana Psykonet, vuodesta 1989 psykologian koulutusalaalla toiminut yliopistoverkosto
- Mukana kaikki ne psykologian laitokset ja oppiaineryhmät joilla psykologian maisterin tutkintoon johtavaa opetusta
- Koordinaatiovastuu Turun yliopistolla
- OPM:n erillisrahoitus 1997-2009

Erikoispsykologikoulutuksen toteuttaminen

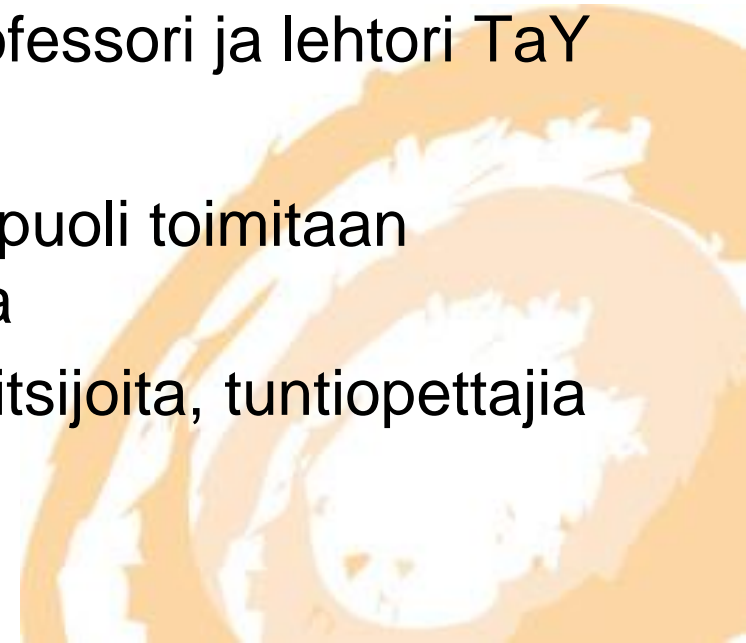
- Tutkinnon laajuus 120 op (60op = 1 lukuvuosi, 1op = 27 t työtä)
- suunniteltu suoritettavaksi työn ohella noin neljässä vuodessa
- Psykonet järjestää kunkin erikoisalan koulutuksen valtakunnallisesti yhteisenä
 - kaikkien erikoisalojen opinnot voidaan suorittaa kaikissa psykologian koulutusta antavissa yliopistoissa
- Tutkinto suoritetaan siinä yliopistossa, jossa opiskelija on kirjoilla jatko-opiskelijana

Erikoispsykologikoulutuksen opetus- ja tutkimushenkilökunta

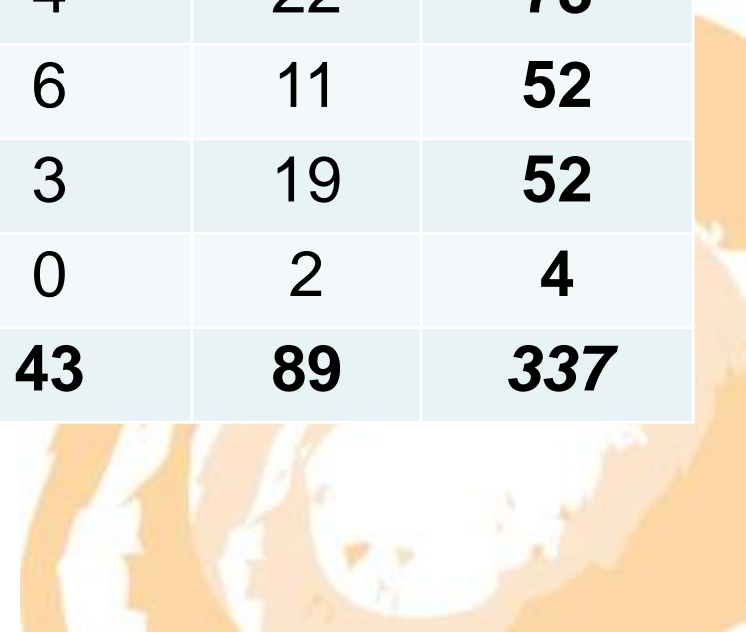
- Kehitys- ja kasvatopsykologia: professori TY, lehtori ÅA
- Neuropsykologia: professori ja kaksi lehtoria HY
- Psykoterapia: professori ja lehtori JY
- Terveyspsykologia: professori ja lehtori ISY
- Työ- ja organisaatiopsykologia: professori ja lehtori TaY
- Työsuhteet 50-prosenttisia, toinen puoli toimitaan työelämässä yliopiston ulkopuolella
- Lisänä runsaasti vierailevia luennoitsijoita, tuntiopettajia

Erikoispsykologikoulutuksen opiskelijat erikoisaloittain ja yliopistoittain 31.12.2014

	KEHKA	NEURO	TERA	TERVEYS	T & O	Yhteensä
HY	17	39	15	21	25	117
ISY	8	4	3	9	10	34
JY	15	14	23	4	22	78
TaY	16	15	4	6	11	52
TY	13	10	7	3	19	52
ÅA	1	1	0	0	2	4
Yhteensä	70	83	52	43	89	337

Valmistuneiden määrä 2009-2014

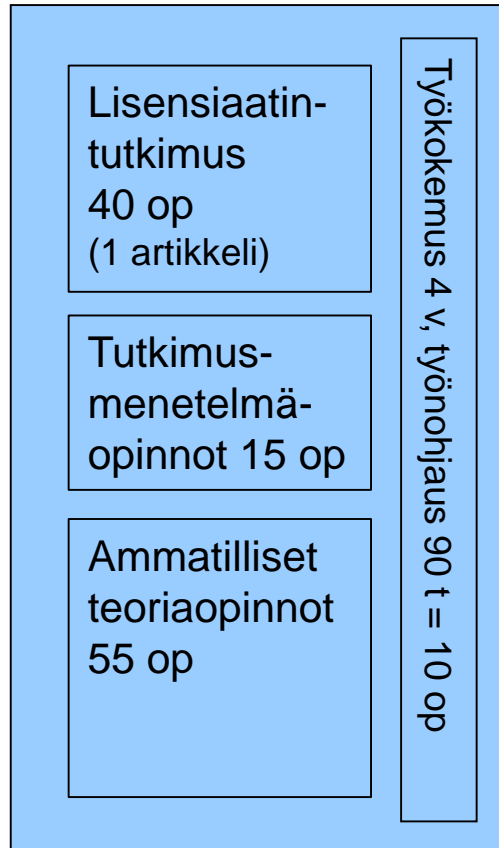
	KEHKA	NEURO	TERA	TERVEYS	T & O	Yhteensä
HY	5	29	15	14	6	69
ISY	2	2	1	0	2	7
JY	11	4	16	2	7	40
TaY	3	4	1	2	1	11
TY	4	12	7	1	6	30
ÅA	0	6	2	0	0	8
Yhteensä	25	57	42	19	22	165

Tilanne vanhan erikoispsykologikoulutuksen ja tohtorikoulutuksen aikaan molemmissa kesto 4 vuotta, opiskelijat tdk tutkinto-opiskelijoita

Erikoispsykologikoulutus,
PsL

Haku 2v välein,
Edeltävinä vaatimuksina 2v työkokemus

Koulutusten maksajana OKM (AHOT voimassa) Lis. opinnot eivät rahoitusperuste

Voidaan sisällyttää PsT tutkintoon

Tohtoriohjelmat, PsT

Haku 2 x vuodessa
Ei edeltäviä vaatimuksia

Hylättyjä malleja, malli 1

- Malli 1: jatketaan kuten ennenkin
 - opiskelijat tutkinto-opiskelijoita
 - koulutus opiskelijoille maksuton
 - laitokset /tdk hallinnoi
 - Hyviä puolia:
 - Entinen tuttu malli säilyy
 - ei edellytä uusimis- / suunnitteluresursseja
 - opiskelijalle ilmainen
 - Huonoja puolia:
 - Kallis yliopistolle, ei omaa ansaintalogiikkaa
 - Valmistuminen hidasta – lis. tutkimus työläs sekä opiskelijalle että ohjaajalle, mutta laatu voi silti olla heikko
 - opiskelijavolyymit erilaisia eri aloilla
 - mahd. ei sovi uuteen järjestelmään; jäädään erikoistumiskoulutustuen ulkopuolelle
 - Sisällöllinen ja rakenneuudistus jäisi tekemättä

Hylättyjä malleja, malli 2

- Malli 2: luovutaan tutkinnosta, siirretään täydennyskoulutuskeskuksiin
 - Hyviä puolia:
 - Ei mitään hyvää
 - vs.
 - Täydennyskoulutuksen infra ja markkinointiosaaminen käytössä
 - Koulutus lyhenisi
 - Sisältö suhteellisen helppoa koostaa olemassa olevasta
 - Rahoituspohja kunnossa, kun koulutus maksullista?
 - Huonoja puolia:
 - Useampi oppiaine vastustaa
 - Kaikissa yliopistoissa (mm. JY) ei ole täydennyskoulutuskeskuksia
 - Täydennyskoulutuskeskuksilla ei tarvittavaa osaamista, tiedeperustaisuus (tutkimus-metodologian opetus) ja laatu rapautuu
 - Pirstalemaisuus
 - Riski, että opiskelijat eivät hae kalliiseen koulutukseen, eivätkä työnantajat lähde niitä kustantamaan
 - Kilpailu markkinavetoisten koulutusten kanssa
 - Henkilöstöressurssien riittävyys
 - Erikoispsykologi-nimikkeen tulevaisuus
 - Katkaistaan mahdollisuus hyödyntää opintoja myöhemmin osana tohtorintutkintoa ja opiskelijoita opettajina.
 - Imago tappio: erikoistumis pätevyys ei olisi enää yhtä houkutteleva täykkärin kautta saatuna.

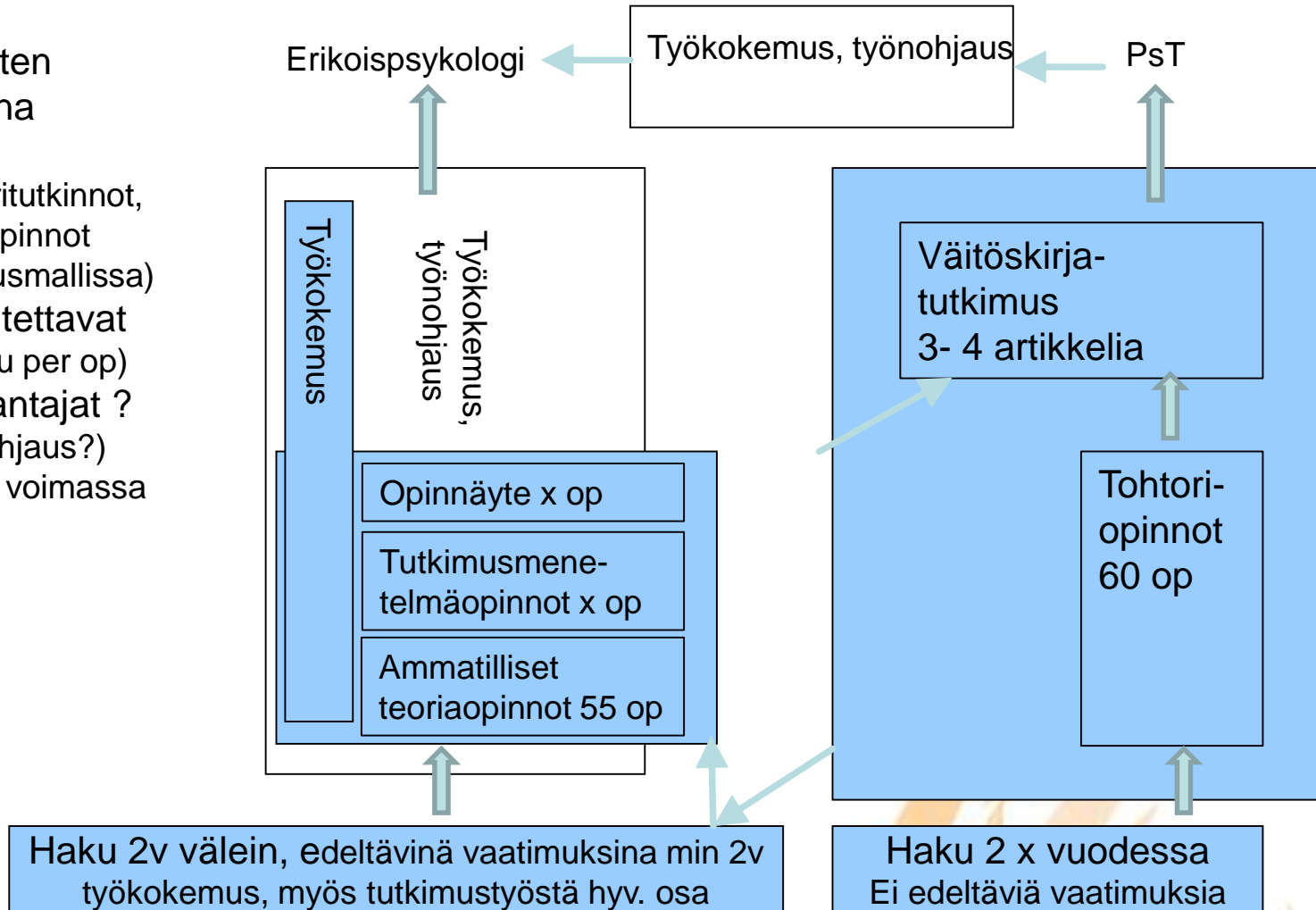

Malli 3: luovutaan tutkinnosta, mutta koulutusta hallinnoi tdk / laitokset

opiskelijat tdk opiskelijoita, jatko-opintojen modulaarisuus

Koulutusten maksajana

- OKM
(tohtoritutkinnot, erillisopinnot rahoitusmallissa)
- Koulutettavat (maksu per op)
- Työnantajat ? (työnohjaus?)
- AHOT voimassa

PSYKONET - YLIOPISTOVERKOSTO

Psykologia, 2014 Turun yliopisto, www.psykonet.fi

Malli 3: luovutaan tutkinnosta, mutta koulutusta hallinnoi tdk / laitokset

- Järjestysnumeroiden keskiarvo: 1,7 (suosituin)
- Mahdollinen toteuttaa?
 - Kyllä 3
 - Epävarma 2
 - Ei 1
- Hyviä puolia:
 - Oma toimiva ansaintalogiikka, lisää rahoitusta
 - Mahdollisuus kehittää kaikin puolin toimiva modulaarinen koulutuskokonaisuus
 - Yhteys tohtorikoulutukseen vahva, tiedeperustaisuus parantuu
 - Taloudellisesti tehokkaampaa, kun eripsy- ja tohtoriopiskelijoilla yhteisiä kursseja
 - Kliinisten opintojen kehittäminen väitöskirjan teon ohessa helpottuu
 - Erikoisalajat jo olemassa, toteuttamiskelpoinen
 - Tutkimuksen ja kentän vuoropuhelu: erikoistujat hyötyvät yhteydestä tutkijakouluun ja sen yhteisöön ja tohtorikoulutettavat vastaavasti yhteyksistä erikoistumiskoulutukseen – rekrytointikanava kumpaankin suuntaan; tieteellisen ja ammattiosaamisen välistä kuilua pitää kaventaa, ei leventää

Malli 3: luovutaan tutkinnosta, mutta koulutusta hallinnoi tdk / laitokset

- Huonoja puolia:
 - Kliinisten ja menetelmäopintojen asema?
 - Yliopistojen ja tiedekuntien tohtorikoulut ovat monitieteisiä, joten niiden varaan tuskin voi rakentaa erikoispsykologi-moduuleja - miten siis integroida erikoispsykologit tohtorikoulujen opetustarjontaan?
 - Kahdenlainen maksupolitiikka; eripsy-opiskelijoille opiskelu maksullista, mutta tohtori(tutkinto)-opiskelijoille maksutonta?
 - Hallinnollinen asema epämääräinen – voi jäädä tohtorikoulutuksen jalkoihin
 - Opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua, jos maksullinen
- Esteitä
 - Oppiaineella ei ole oikeuksia järjestää maksullista koulutusta tai mahdollisuutta järjestää kaikkia kursseja-> täykkärille, jolla ei osaamista ja resursseja
 - Integrointi tohtorikoulujen toimintaan
 - Rahoituksen epäselvyydet – miten opiskelijamaksut jakautuvat yliopiston sisäisesti ja Psykonet-yliopistojen välillä?

Malli 3: luovutaan tutkinnosta, mutta koulutusta hallinnoi tdk / laitokset

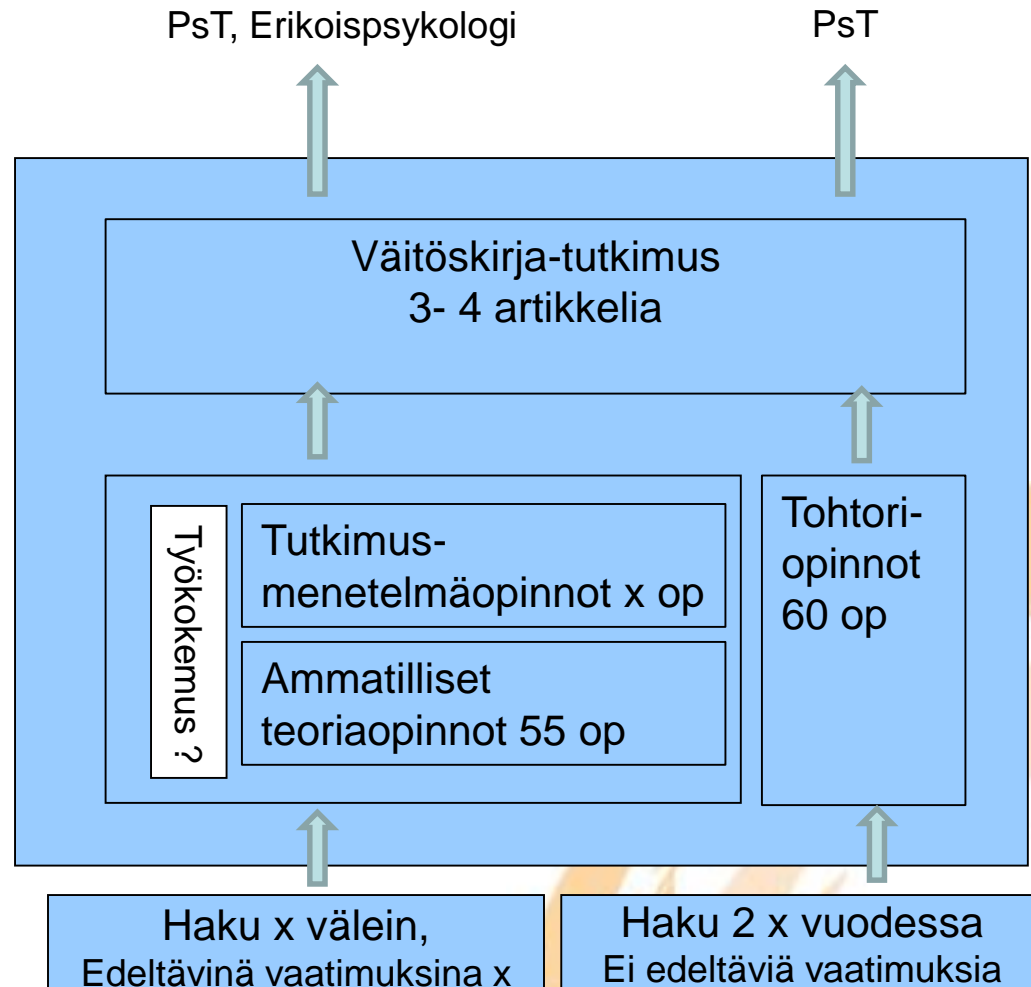
- Uhkia
 - Pystyisikö tohtorikoulun johtoryhmä selviytymään erikoistumiskoulutuksen järjestämisestä?
 - Lisäisikö opiskelijamääriä tohtorikouluissa, etenkin niiden, jotka eivät edes aio suorittaa tohtorintutkintoa (koska ilmainen koulutus tutkinto-opiskelijoille)? Riittävätkö tällöin resurssit?
 - Yhteistyö täydennyskoulutuskeskusten kanssa?
 - Osaamisen taso ja erikoispsykologinimikkeen status laskee. Mikä on nimike, jonka koulutus tuottaa niille, jotka eivät jatka tohtoritutkintoon?
 - Opiskelijoiden määrä laskee
 - Työelämäyhteydet kärsivät
 - Paperilla koulutus voidaan nähdä osana tohtoriopintoja mutta käytännön toteutuksen kannalta suurimmalle osalle opiskelijoita voi olla sama kuin malli 2 eli irtonaista lisäopintoa
- Mahdollisuuksia
 - Tutkimuksen tekeminen tehostuu
 - Psykonet-yhteys säilyy
 - Koulutuksen laatu ja tiedeperustaisuus paranee
 - Koulutuksen tarjoaminen laajemmalle joukolle
 - Kentän ja tutkimuksen parempi vuoropuhelu
 - Yhteydet työelämään joustavammat
 - Moduuliajatus kiinnostava uusi mahdollisuus (kliiniset opinnot tohtorin tutkintoon)

Malli 4: kaikista tohtorikoulutettavia, tavoitteena ammatillinen PsT opiskelijat tdk tutkinto-opiskelijoita, opinnot maksuttomia

Koulutusten maksajana

- OKM (tohtoritutkinnot)
- Työnantajat ? (työnohjaus?)
- AHOT voimassa

PSYKONET - YLIOPISTOVERKOSTO

Psykologia, 20014 Turun yliopisto, www.psykonet.fi

Malli 4: kaikista tohtorikoulutettavia, tavoitteena ammatillinen PsT

- Järjestysnumeroiden keskiarvo:
2,2 (2. suosituin)
- Mahdollinen toteuttaa?
 - Kyllä 2
 - Epävarma 4
- Hyviä puolia:
 - Tieteellisyyden asema vahvistuu, kun koulutus on yhteydessä tohtorikoulutukseen
 - Ansaintalogiikka olisi selvä (edellyttäen, että tohtoritavoitetta voitaisiin nostaa)
 - Paljon uusia haasteita, erityisesti opiskelijoiden tutkimusmotiivien suhteen
 - Koulutus olisi opiskelijalle edelleen ilmaista
- Yliopistot saisivat rahaa tohtoritutkinnoista
- Työelämän ja psykologien näkyvyyden ja osaamisen kannalta kehitystä parempaan
- Mahdollisuuksia:
 - Erikoispsykologien tutkimuksellisen osaamisen merkittävä lisääntyminen
 - Opintojen laatu ja vaikuttavuus paranee
 - Erikoispsykologinimikkeen statuksen, yhteiskunnallisen merkittävyyden nousu
 - Tutkimusaiheiden valinta olisi koordinoitumpaa

Malli 4: kaikista tohtorikoulutettavia, tavoitteena ammatillinen PsT

- Huonoja puolia:
 - Edellyttäisi perusteellisia keskusteluja ammatillisen tohtorintutkinnon määrittelystä suhteessa muihin tohtoreihin.
 - Eripsyn taso ollut huomattavasti matalampi suhteessa tohtorintutkintoihin – korottaminen vaatisi intensiivistä suunnittelua
 - Löytyisikö mistään Euroopasta toimivaa mallia, jota voisi lähteä edelleen kehittämään/muokkaamaan Suomeen?
 - Milloin malli olisi käytössä?
 - Onko tähän kaikkeen resursseja?
 - Liian haastava yliopistoille
 - pitkät opiskeluajat, tutkinnot viivästyvät
 - sitoo suuria määriä ohjaajaresursseja
 - Liian haastava, työläs opiskelijoille
 - Vaatimustaso nousee, kliinisesti orientoituneilla ei välttämättä aikaa/energiaa suorittaa laajempi tutkinto
 - Yliopistokaupunkien ulkopuolelta vaikeampi saada erikoistumista
 - Liian tieteellistä (väitöskirjan tekeminen voi olla ylivoimaista työssä käyvälle)
 - Eritasoisten opiskelijoiden tulo samoille kursseille
 - Valmistuneiden volyymin lasku
 - Työelämärelevanssi kärsii
 - OKM:n suhtautuminen ammatilliseen tohtorintutkintoon?
- Esteitä
 - Ohjaaja- ym. resurssit
 - Integrointi tohtorikoulujen toimintaan
 - Suostuuko hallinto tähän pitkäjänteisesti?

Malli 4: kaikista tohtorikoulutettavia, tavoitteena ammatillinen PsT

- Uhkia
 - Erikoistuvien psykologien määrän rajua lasku
 - Tasa-arvokysymykset (tieteellinen vs. soveltava tohtorintutkinto)
 - Suomessa ei ole tähän mennessä kokemusta ammatillisen tohtorin tutkinnon toimivuudesta – sopiiko meikäläiseen koulutusjärjestelmään?
 - Rapautuuko tieteellinen tohtorikoulutus ja tuleeeko lisää kilpailua työpaikoista ”eritasoisten” tohtoreiden välillä?
 - Riski että Psykonet näivettyisi kokonaan
 - Opiskelijat eivät pysty tekemään tätä oman toimen ohessa, vaan vaatisi kokopäiväistä opiskelua; lis. työn tekeminen jo nykyään tulppa
- Mahdollisuuksia
 - Erikoispsykologien tutkimuksellisen osaamisen merkittävä lisääntyminen
 - Opintojen laatu ja vaikuttavuus paranee
 - Erikoispsykologinimikkeen statuksen, yhteiskunnallisen merkittävyyden nousu
 - Tutkimusaiheiden valinta olisi koordinoitumpaa
- Lisäkommentteja
 - Anglosaksisissa maissa käytetty malli.
 - Vaikutuksia on vaikea arvioida, koska tällaisesta koulutuksesta ei psykologiassa ole Suomessa kokemusta.
 - Jakanee mielipiteitä Psykonetin sisällä.

Aikataulu

- Eduskunta hyväksyi lakimuutoksen 10.12.2014
- Valtioneuvosto hyväksyi asetusmuutokset 30.12.2014
- Laki voimaan 1.1.2015
- Psykonet ja Sosnet tavanneet 17.12.2014
- Eripsy-johtoryhmän kokous 17.2.2015
- Psykonet + Sosnet tapaaminen OKM:ssä asiaa valmistelleiden virkamiesten kanssa 18.2.2015
- Psykonet johtokunnan kokoukset 25.2. ja 7.5.2015
- OKM:n erikoistumiskoulutuksen käynnistysseminaari 27.2.2015
- Psykonet erikoispsykologikoulutuksen maalispäivät 24.-25.3.2015, joiden yhteydessä 25.3.2015 seminaari työelämän edustajien kanssa
- OKM:n erityisavustus erikoistumiskoulutuksen kehittämiseen (yht. 4 M€), hakemukset toimitettu TY:n sisäisesti 23.4.
- Webropol-kyselyt tohtoriohjelmille ja työelämälle tällä viikolla
- Psykonet yleiskokous 3.6.
- Seuraava haku koulutukseen talvella 2016?
- Siirtymäaika päättyy 31.12.2016